

Lähi(ö) tekemistä Espoon keskuksen alueella

**Teksti: Tuija Norlamo-Saramäki, Espoon kaupungin perhe- ja sosiaalipalvelut
Soile Juujärvi, Laurea-ammattikorkeakoulu**

Tämän valtuustokauden uutuuksena Espooseen perustettiin viisi poikkihallinnollista kehitysohjelmasta. Niiden avulla johdetaan tiettyyn aihealueeseen liittyviä projekteja ja toimenpiteitä yhtenä kokonaisuutena. Tarkoituksena on huomioida entistä paremmin Espoon kokoisen kaupungin luontaisesti melko runsaan tekemisen välisiä yhteyksiä ja riippuvuuksia ja saada näin aikaan laaja-alaisempia vaikutuksia. Keväällä 2015 Espoon keskuksessa kokoontuneissa yhteisöpajoissa tekemisen runsaus ja koordinoimattomuus tunnistettiin myös yhdeksi tämän alueen kehittämishaasteeksi.

Työpajojen seurauksena syntyi poikkitieteellinen ja -taiteellinen työryhmä, joka on toissaan lähtenyt kehittämään

monitoimijaisia yhteistyötä ja asukkaiden aitoja osallistumismahdollisuuksia.

Tukea on saatu mm. Osallistuva Espoo-kehitysohjelmasta, jonka yhdeksi toimenpiteeksi tämän kehittämisen saimme. Ryhmä kerää syksyn aikana materiaalia, jonka pohjalta se myöhemmin rakentaa mallin, jonka avulla voidaan vastata vanhan asuinalueen yleisimpiin kehittämishaasteisiin. Yksi lähi(ö)tekemisen mallin kokeiluista on asukkaiden osallistuminen Suvelan asukaspuiston suunnitteluun.

Osallistu pelaamalla Suvelan asukaspuiston toteutukseen

Suvelan asukaspuiston perusparantaminen toteutetaan ensi vuoden aikana. Puisto on kaupunginosalle keskeinen julkinen tila ja tärkeä tapaamispaikka. Verkko-pohjainen budjetointipeli tarjoaa helpon tavan osallistua äänestämällä asukaspuiston suunnitteluun ja

tuleviin hankintoihin. Asukkaat pääsevät budjetointipelin avulla vaikuttamaan asukaspuiston valittaviin välineisiin, leikkilinjoihin ja istutuksiin.

Budjetointipeli on yksi tapa toteuttaa osallistuvaa budjetointia, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisten verovaroiden käytön suunnitteluun. Asuk-

kaat pääsevät suunnittelemaan ja päättämään arkielämänsä vaikuttavista asioista asuinalueillaan. Asukkaiden osallistuminen parantaa palveluja ja lisää halukkuutta huolehtia asuinalueen viihtyisyydestä. Samalla se auttaa hahmottamaan asuinalueen uudistamiseen liittyvää päätök-

sentekoprosessia. Osallistuva budjetointi on syntynyt Brasiliassa 1980-luvulla ja sitä on käytetty maailmalla jo yli 1500 kaupungissa. Yhdistyneet Kansakunnat nimesi sen vuonna 1986 yhdeksi parhaimmista hallinnon käytännöistä. Espoon keskuksen kokeilusta saatuja kokemuksia on tarkoitus soveltaa myös muille Espoon alueille.

Suvelan asukaspuiston budjetointipeliin voi osallistua tietokoneen tai älypuhelimien kautta. Peli on nopea ja helpokäyttöinen ja siihen voi osallistua nimettömänä. Budjetointipeli on kaikille avoinna 28.8.–13.9. osoitteessa [espoo.fi/budjetointipuisto](http:// espoo.fi/budjetointipuisto).

Budjetointipelin suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat WSP ja Steep Interactive. Tilaa Espoon kaupungin suunnittelukeskus. Lisätietoja antavat Mikko Kivinen, Espoon kaupunki, p. 043 8249578, Tuija Norlamo-Saramäki, Espoon kaupunki, p. 050 359 9504 ja Jani Päivänen, WSP, p. 0400 560 626.

Asukastalosta toivotaan avointa kohtaamispaikkaa

Teksti: Kaija Pessa, Laurea-ammattikorkeakoulu

Asukastalo Tuunaamo, asukkaille tarkoitettu avoin vaikutuspaikka, toimii kauppakeskus Entressessä huhtikuussa kahden viikon ajan. Tuunaamon tavoitteena oli kuulla asukkaiden ja järjestöjen tarpeita ja toiveita asukastalolle Espoon keskuksessa. Tapahtuman aikana saatiin koottua eri järjestöjen, yhdistysten, Espoon kaupungin ja Laurea Välittävät Valittavat Verkostot – hankkeen toimijoita yhteen. Toimijat järjestivät Tuunaamossa eri teemalistoja ja osallistujat saattoivat kirjoittaa mielipiteitään ja toiveitaan asukastalosta. Kävijöitä Tuunaamossa oli noin 600.

Tuunaamon organisoineen työryhmän mukaan alun perin kokeiluulunteiksi pilotiksi tarkoitettu tapahtuma oli monin tavoin onnistunut. Työryhmän jäsen Aikuisten sosiaalipalveluiden aluepäällikkö Tapio Nieminen kertoi, että kahden viikon aikana saatiin levitettyä tietoa siitä, että alueelle on tulossa asukastalo vuonna 2016. "Saimme paljon alueen asukkaiden ja toimijoiden näkemyksiä ja toivomuksia siitä, millaista erilaista toimintaa talossa voisi olla. Tärkeänä asiana esiin nousi se, että taloon tulee

olla ns. matala kynnyks ja taloa ei saa omia mikään ryhmä tai toimija. Sen on oltava alueen asukkaiden näköinen paikka."

Keskustelut Tuunaamossa toivat esille, että asukastalossa toimintaa tulisi suunnata varsinkin ihmisille, joilla on vaikeuksia syystä tai toisesta elämässään, mutta samalla myös niille, jotka ovat aktiivisia ja etsivät paikkaa toiminnan toteuttamiselle. "Yhdessä tekemiselle on tarvetta ja tahtoa", kommentoi tukipalvelupäällikkö Jaana Leppäkorpi.

Sosiaaliohjaaja Irene Ponkala-Karlsson Askeleesta kertoi saaneensa alueen asukkaita pelkkää positiivista palautetta mahdollisuudesta osallistua asukastalon kehittämiseen Tuunaamossa. "Asukkaat olivat hyvin kiinnostuneita tulevasta talosta ja kyselivät kovasti minne talo tulee ja minkälaisista toimintaa siellä tulee olemaan. Asukastalo olisi parhaimmillaan koko Espoon keskuksen alueen asukkaiden yhteinen kohtaamispaikka, jossa olisi mielekästä tekemistä kaikkein ikäisille ihmisille."

Tuunaamon aikana toteutettiin myös kolme tilakävelyä alueen nykyisiin asukastiloihin. Jaana Leppäkorpi kertoi, että olemassa olevat tilat tulivat tummiksi kävelyihin osallistuneille. "Tuunaamossa järjestetyssä päättäjien illassa kaivat-

tiin kokonaiskuvaa olemassa olevista tiloista ja toiminnoista sekä perusteluista asukastalon tarpeelle. Tilakävelyiden kautta kartoitettiin tulevalle asukastalolle myös yhteistyö-ompeleita. Tavoitteenahan on, että tilakartta olisi asukkaiden saatavilla, jolloin tilaa etsiviä voitaisiin ohjata parhaiten sopivaan paikkaan."

Tutkija arkkitehti Katja Maunonaho Tampereen teknillisestä yliopistosta toi esille, että oli hienoa havaita, miten hyvät tiloja ja palveluita alueelle löytyy. "Eri paikoista muodostuva kaupunkitilojen verkosto voi todellakin olla suuri vahvuus tälle alueelle. Verkoston toimintatapa voisi tarkoittaa esimerkiksi yhteisen tiedonvälityksen kehittämistä, mutta myös erilaisia yhteisiä tapahtumia. Tuleva asukastalo

voisi toimia verkostomallin koivana tekijänä." Tilakävelyiden aikana ilmeni muun muassa se, millä käyttäjäryhmillä nykyiset tilat ovat selvästi riittävästi. Esimerkiksi Sentterin nuorisotilan käyttöaste on erittäin korkea, ja vaikuttaa siltä, että myös maahanmuuttajat tarvitsisivat lisää tiloja.

Kauppakeskus Entresse tarjoasi tilat Asukastalo Tuunaamon kokeilun toteuttamiseen. Kauppakeskuspäällikkö Hanni Raitasen mielestä kauppakeskusta tulee yhä enenevässä määrin tiloja, joissa ihmiset voivat kohdata ja viettää aikaa muutoinkin kuin ostoksilla. Hänen mukaansa "Espoon joihin-kin muuhin alueisiin verrattuna Espoon keskus on jäänyt kehittämisessä jälkeen ja nyt on hyvä hetki parantaa Espoon keskuksen asioita, Asukastalolla

sekä muilla toimenpiteillä." Espoon keskuksen maine ei ole seurannut perässä sen suhteen, miten hyvä paikka tämä on.

Tapio Nieminen kertoi, että "asukastalon suunnittelussa osallisuus näkyy jatkossa niin, että syksyllä 2015 ollaan järjestämässä kaksi työpajaa, joihin kutsutaan osallistujia vielä ideoimaan talon konseptia tarkemmin." Asukastaloa on suunniteltu Kanta-Espoon sosiaali- ja terveystalo Samariaan.

"Hyvällä suunnittelulla saadaan aikaan toimiva kokonaisuus. Jokaiselle käyttäjäryhmälle varataan tasapuolisesti aikaa ja tilaa kokoontua. Tällöin minäkään ryhmän osuus talon toiminnassa ei kasva liian suureksi eikä talo leimaannu liikaa jonkin käyttäjäryhmän taloksi ja karkota muita käyttäjiä pois" arvioi Irene Ponkala-Karlsson.

Vaikutelmaksiksi Asukastalo Tuunaamosta jäi, että Tuunaamo toteutui matalan kynnyksen kohtaamispaikkana. Toisella viikolla kävi monia kävijöitä, jotka olivat käyneet jo edellisinä päivinä. Nyt tulevana syksynä Tuunaamosta kerätystä aineistosta on tarkoitus rakentaa näyttely kauppakeskus Entressen. Näyttely avataan Espoossa päivänä 29.8. ja on avoinna 20.9.2015 saakka. Tervetuloa katsomaan ja vaikuttamaan.